

Гочев, П. М. 1985. Странджиди. — *Геотект., тект. и геодин.*, 18, 28—54.
 Сапунов, И. Г., С. П. Чернявска, П. В. Чумаченко, В. Л. Шопов. 1983. Стратиграфия нижнеюрских отложений в области Крайще (Юго-Западная Болгария) — *Geologica Balc.*, 13, 4, 3—29.
 Чаталов, Г. 1985. Стратиграфия юрской системы в Странджанской области в Болгарии. — *Geologica Balc.*, 15, 4, 3—39.
 Мегель, М. 1983. *Основные черты строения Карпато-Балканских областей*. Братислава, Диониз Штур. 160 с.
 Boccaletti, M., P. Gočev, P. Manetti. 1974. Mesozoic isopic zones in the Black Sea region. — *Boll. Soc. Geol. It.*, 93, 547-565.
 Lefeld, J., I. Sapunov, P. Tchoumatchenço, D. Bakalova, L. Dode-

кова. 1986. Upper Jurassic Lowermost Cretaceous sequences in the Inner Carpathians (Poland) and in the Balkanides (Bulgaria) — A Comparison. — *Geologica Balc.*, 16, 6, 87-97.
 Sapunov, I. G., B. Ziegler. 1976. Stratigraphische Probleme in Oberjura des westlichen Balkangebirges. — *Stuttgarter Beitr. zur Naturk.* 8, 18, 2—47.
 Sapunov, I. 1971. Notes on the geographical differentiation of the Lower Jurassic Ammonite faunas. — *Met. BRGM. Fr.* 75, 263.
 Zagorčev, I. 1976. Jurassic paleogeography of the part of South — West Bulgaria in the light of new stratigraphic data. — *Geologica Balc.*, 16, 5, 3-20.

П. М. Гочев
 Геологически институт, БАН
 1113 София

Отговор на „Бележки по повод една класификация на неметалните полезни изкопаеми“ — Л. Василев, Сп. Бълг. геол. д-во, 49, 2, 1988

Проблемът за класифицирането на неметалните минерални суровини е сложен и труден за решаване, с което може да се обясни съществуването на толкова много класификации, основани на различни принципи и класификационни белези. Причини за това са голямото видово разнообразие на неметалните суровини, широкият спектър на генетични типове и многоотрасловото им приложение. Всяка една от предложените досега класификации отразява само отделни страни от особеностите на неметалните полезни изкопаеми, без да е в състояние да включи в единна стройна система цялото многообразие на възможните класификационни белези. В това отношение не прави изключение и предложената от мен класификация, чийто слаби страни са отразени в заключителната част на самата статия.

При разработването на класификацията съм имал предвид: 1 — да се включат всички неметални полезни изкопаеми в единна класификационна схема; 2 — да бъде ясна и проста за ползване, като се въведат по-малко подразделения; 3 — да се избегне повтарянето на едно и също полезно изкопаемо в повечето от една класификационна група. Ето защо отправените критични бележки, че „са въведени неизбързано много признаци на деление“, че „границата между отделните групи не са напълно ясни“, че не е спазено изискването за „неповторимостта на членовете на делението в особеностите групи“, не могат да се приемат за коректни, тъй като те отговарят на действителното положение. Освен това Л. Василев е допуснал извънредно обръкване, като е възприел описаните ха-

рактерни особености на групите за класификационни признаци на подялбата.

От формална гледна точка действително промишлените скали и строителните минерални суровини би трябвало да влязат в един клас, който от своя страна да се поделени на два подкласа. Те обаче са оставени като самостоятелни класове с оглед да се опрости класификационната схема и предвид, че двата класа се отличават съществено по съвкупността на характеристичните белези.

Основната част от „Бележки по повод...“ на Л. Василев е посветена в обосноваване предимствата на промишлените класификации и тяхното противопоставяне на минералого-петрографските, с което се опитва да защити и собствената си битово-индустриална класификация*. Това налага да се вземе отношение по тези класификации.

Някои от слабите страни на предложената от Л. Василев и З. Мазников класификация и въобще на промишлените класификации са следните: 1 — не са включени всички неметални минерални суровини — една част от тях е отнесена към течните и към газообразните „неорганици“; 2 — отделени са сравнително много групи по сфера на приложение (14 групи), без да са ясно засебени и съпоставими по ранг и обем. Интересен е фактът, че колкото промишлени класификации съществуват, по толкова различен начин е направена подялбата. Броят на групите в отделните класификации

* Василев, Л., З. Мазников. 1984. Понятието „полезни изкопаеми“ и неговото деление. — Сп. Бълг. геол. д-во, 45, 3, 357—361.

варира от 3 до 27, което ясно показва твърде субективния характер на „разграничението“; 3 — едно и също полезно изкопаемо, често с едни и същи качества, е отнесено към различни групи. Ако стриктно се придържаме към промишлените класификации, почти няма да има неметално полезно изкопаемо, което да бъде засебено само в една група; 4 — по-нататъшната подялба на отделните групи не може да се осъществи по единен принцип, а при всяка група трябва да се подхожда индивидуално. Към това трябва да прибавим, че Л. Василев, който е ревностен защитник на „елементарната логика“, допуска в класификацията си също нарушение на някои от правилата ѝ (например на първо, трето и четвърто правило). Това още веднъж потвърждава колко е сложен

проблемът със съставянето на обща класификация на неметалните минерални суровини на единен принцип и при спазване на всички „логични правила“.

Въпреки някои слаби страни на промишлените класификации те не трябва да се отричат, тъй като могат да бъдат полезни в редица случаи. Даже една от най-приемливите по-нататъшни подялби на отделените в моята класификация класове би била по сфери на приложения.

Крайният извод е, че всяка класификация има право на съществуване поне дотогава, докато действително се създаде общоприета и по-възможност най-пълна и всеобхватна класификация на неметалните полезни изкопаеми.

Ст. Трашлев